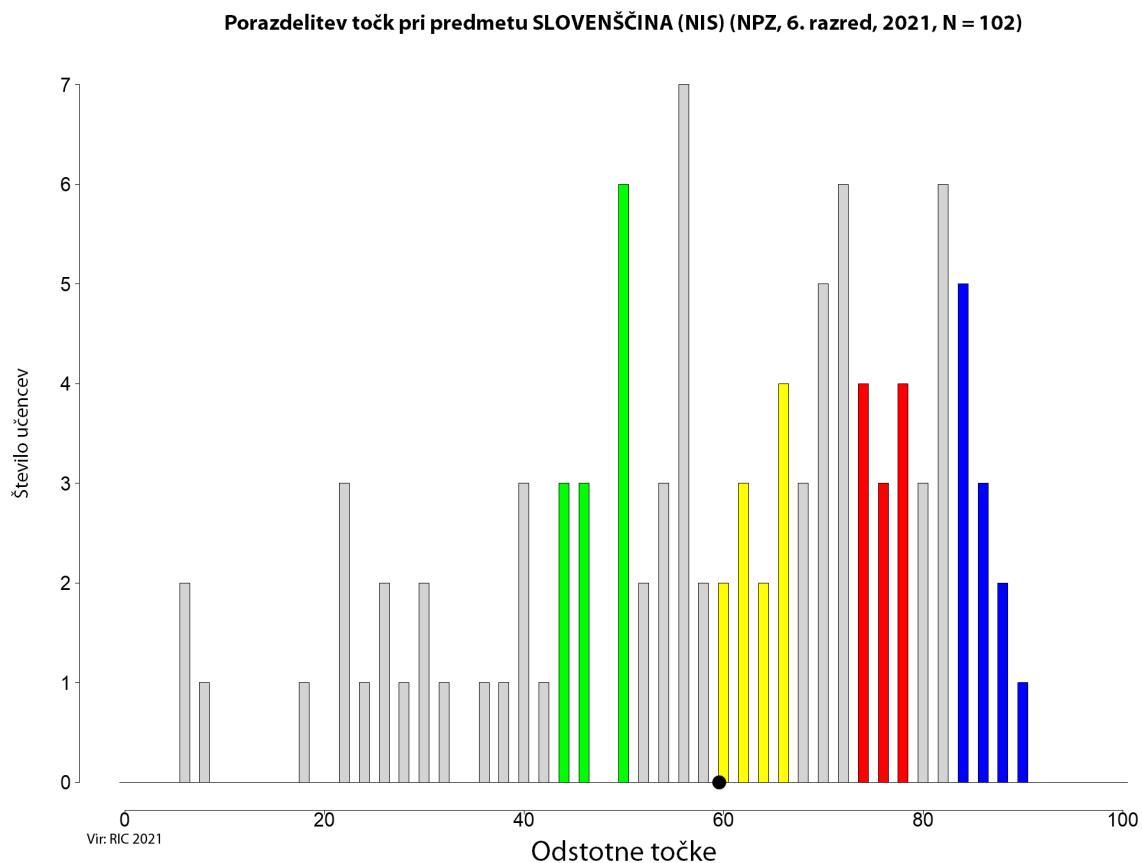

Predmetna komisija za nižji izobrazbeni standard – slovenščina

Opisi dosežkov učencev 6. razreda na nacionalnem preverjanju znanja

Slika: Porazdelitev točk pri slovenščini (NIS), 6. razred

ZELENO OBMOČJE

V zeleno območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo zgornjo *mejo spodnje četrtine dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: Naloge so preverjale znanje ob branju neumetnostnega besedila (trinajst postavk) in znanje jezika (štiri postavke).

Taksonomske stopnje: Pri petih nalogah (dvanaest postavk) smo preverjali uporabo miselnih procesov na prvi taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje) in pri treh (pet postavk) na drugi (razumevanje in uporaba).

Tipi nalog: Največ je nalog alternativnega tipa, sledijo kratke zaprte naloge, naloge dopolnjevanje z naborom in brez nabora ter izbirnega tipa z enim ali več pravilnimi odgovori.

Učenci:

- **odgovorijo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila**¹ – prepozna, komu je namenjeno besedilo (**naloga 1.01.1**) in navedejo oziroma prepoznajo izpostavljeni podatek z začetka besedila (**naloge 1.02.1, 1.02.2, 1.03.1**);
- dopolnijo besedilo – dopolnijo dano poved z besedami iz besedila (**naloge 1.04.01, 1.04.2 in 1.04.3**);
- **odgovorijo na vprašanja o podatkih iz besedila** – presojajo ustreznost danih trditev (**naloge 1.06.1, 1.06.2, 1.06.3, 1.06.4 in 1.06.5**);
- **odgovorijo na vprašanja o podatkih iz besedila** – razumejo pomen podatka v besedilu (**naloga 1.08.1**);
- **zapišejo nezvočnik na koncu besede** – dopolnijo poved tako, da izberejo ustrezen besedo (zapis nezvočnika na koncu besede) (**nalogi 1.10.1 in 1.10.2**);
- **presodijo vljudnost sogovorcev** – med danimi primeri izberejo vljuden govor (**nalogi 1.11.1 in 1.11.2**).

Učenci prepoznajo osnovne podatke iz besedila oziroma izpostavljenе podatke z začetka besedila. Poisci zahtevano poved in jo natančno dopolnijo. S pomočjo poiskanih podatkov presojajo trditve. Nekatere podatke, ki jih pogosteje srečujejo v vsakdanjem življenju, tudi razumejo. Izberejo pravilen zapis besede in primere vljudnega govora.

Zgled: **naloga 1.06**

Umetnostno besedilo

Vsebine: Z nalogami se je preverjalo znanje ob branju umetnostnega besedila (tri postavke).

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (tri postavke) smo preverjali uporabo miselnih procesov na prvi taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje).

Tipi nalog: V zelenem območju smo preverjali znanje z nalogami alternativnega tipa in izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom.

Učenci:

- **odgovarjajo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila** – odgovorijo na vprašanje o podatkih, ki jih najdejo na začetku besedila (**2.03.1, 2.04.1 in 2.04.2**).

Učenci med danimi možnimi odgovori prepoznajo osnovne podatke z začetka besedila.

Zgled: **naloga 2.03**

¹ Povzeto po: [Digitalni učni náčrt \(augmentech.si\)](http://Digitalni_učni_náčrt.augmentech.si).

Za lažje **načrtovanje pouka na daljavo** so posamezni deli učnih načrtov/katalogov znanja posebej označeni, in sicer:

• z **zeleno barvo** tisti del vsebin/ciljev v izbranih sklopih, ki so enako kakovostno uresničljivi tudi pri pouku na daljavo in jih **predlagamo** za izvedbo na daljavo (ker jih je lažje obravnavati pri pouku na daljavo/ker označene vsebine lahko obravnavamo neodvisno od drugih kadarkoli med šolskim letom/so primernejše za samostojno delo učencev/dijakov).

RUMENO OBMOČJE

V rumeno območje spadajo učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *med spodnjo in zgornjo polovico dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: V rumeno območje so se uvrstile tri naloge (štiri postavke), ki so preverjale znanje ob branju neumetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (tri postavke) smo preverjali miselne procese na prvi taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje) in pri eni (ena postavka) na tretji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V rumenem območju prevladujejo naloge izbirnega tipa z enim ali več pravilnimi odgovori. V rumeno območje se je uvrstila tudi ena naloga polodprtga tipa.

Učenci:

- odgovorijo na vprašanja o bistvenih podatkih – poiščejo vse zahtevane izpostavljenе podatke (**nalogi 1.03.2 in 1.03.3**);
- odgovorijo na vprašanja o bistvenih podatkih – s povezovanjem podatkov odgovorijo na vprašanje (**naloga 1.05.1**);
- opišejo nadaljevanje dogodka (**naloga 1.12.1**).

Učenci so natančnejši pri iskanju in prepoznavanju podatkov v besedilu. S pomočjo slikovnega gradiva, uvoda in življenjskih izkušenj nadaljujejo opis dogodka.

Zgled: **naloga 1.05**

Umetnostno besedilo

Vsebine: V rumeno območje so se uvrstile tri naloge (pet postavk), ki so preverjale znanje ob branju umetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (štiri postavke) smo preverjali znanje na prvi taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje), pri eni (ena postavka) pa na drugi (razumevanje in uporaba).

Tipi nalog: V rumenem območju so naloge kratkega zaprtega in alternativnega tipa.

Učenci:

- odgovorijo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – poiščejo nekatere glavne književne osebe, ki nastopajo v pravljici (**nalogi 2.02.1 in 2.02.2**) in odgovorijo na vprašanja o podatkih, ki jih najdejo v celotnem besedilu (**nalogi 2.04.3 in 2.04.4**);
- opišejo ravnanje književnih oseb – iz besedila povzamejo ravnanje književne osebe (**naloga 2.05.1**).

Učenci prepoznaajo več informacij iz vsebine besedila. Prepoznaajo ravnanje književne osebe.

Zgled: **naloga 2.04**

(Prva in druga postavka naloge sodita v zeleno območje, tretja in četrta pa v rumeno.)

RDEČE OBMOČJE

V rdeče območje spadajo učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo zgornje četrtine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: V rdeče območje sta se uvrstili dve nalogi (štiri postavke), ki sta preverjali znanje ob branju neumetnostnega besedila in ena naloga (ena postavka), ki je preverjala jezikovno znanje.

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (tri postavke) smo preverjali uporabo miselnih procesov na drugi taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba) in z eno nalogo (dve postavki) na tretji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V rdečem območju so kratke zaprte in polodprte naloge.

Učenci:

- **po branju na seznamu poiščejo zahtevane podatke** – razumejo podatke v besedilu in jih po danem kriteriju nekaj izpišejo (**nalogi 1.07.1 in 1.07.2**);
- **danim besedam določijo nadpomenke** (**naloga 1.09.1**);
- **opišejo nadaljevanje dogodka** – pri opisu dogodka uporabijo dane besede (**naloga 1.12.2**) in napišejo šest povedi dolgo in zaokroženo besedilo (**naloga 1.12.3**).

Učenci razumejo informacije iz besedila. Boljšo poimenovalno zmožnost pokažejo z ustrezno izbiro nadpomenke. Napišejo zaokroženo in dovolj dolgo besedilo s pomočjo danih besed.

Zgled: **naloga 1.07**

(Prvi dve postavki naloge sodita v rdeče območje, tretja pa v modro.)

Umetnostno besedilo

Vsebine: V rdeče območje sta se uvrstili dve nalogi (dve postavki).

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (dve postavki) smo preverjali miselne procese na prvi taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje).

Tipi nalog: V rdečem območju so naloge kratkega zaprtrega odgovora.

Učenci:

- **odgovorijo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila** – napišejo naslov besedila (**naloga 2.01.1**) in navedejo vse glavne književne osebe (**naloga 2.02.4**).

Učenci slovnično in pravopisno ustrezno napišejo daljši naslov besedila, ki vsebuje lastno ime in poimenuje glavne književne osebe.

Zgled: **naloga 2.01**

MODRO OBMOČJE

V modro območje spadajo učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo zgornje desetine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: V modro območje se je uvrstila ena naloga (ena postavka), ki je preverjala znanje ob branju neumetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali uporabo miselnih procesov na drugi taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba).

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z nalogo kratkega zaprtega odgovora.

Učenci:

- po branju na seznamu poiščejo zahtevane podatke – razumejo podatke v besedilu in jih po danem kriteriju vse izpišejo (**naloga 1.07.3**).

Umetnostno besedilo

Vsebine: V modro območje so se uvrstile tri naloge (pet postavk), ki so preverjale prepoznavanje in razumevanje umetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (ena postavka) smo preverjali znanje na prvi taksonomski stopnji (znanje in prepoznavanje) in pri dveh nalogah (štiri postavke) na drugi (razumevanje in uporaba).

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z nalogami kratkega zaprtega odgovora in nalogama povezovanja, urejanja in razvrščanja.

Učenci:

- odgovorijo na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila – navedejo stransko književno osebo (**naloga 2.02.3**);
- poiščejo motive za ravnanje književnih oseb – razumejo in navedejo motiv za ravnanje glavnih književnih oseb (**nalogi 2.05.2 in 2.05.3**);
- zaznajo značajske lastnosti književne osebe – znajo določiti značajsko lastnost glavne književne osebe na začetku (**naloga 2.07.1**) in na koncu pravljice (**naloga 2.07.2**).

Učenci pokažejo dobro razumevanje besedila, saj odgovarjajo na vprašanja s tvorjenjem samostojnih daljših odgovorov, ki zahtevajo pojasnitev vzročno-posledičnih povezav in ravnanja knjižnih oseb.

Zgled: **naloga 2.05**

(Prva postavka naloge sodi v rumeno območje, drugi dve pa v modro.)

NAD MODRIM OBMOČJEM

V to območje spadajo naloge, ki jih tudi učenci z najvišjimi dosežki niso rešili s 65-odstotno uspešnostjo.

Neumetnostno besedilo

Vsebine: Z nalogami smo preverjali razumevanje prebranega neumetnostnega besedila (dve postavki) in jezikovno znanje (ena postavka).

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (dve postavki) smo preverjali uporabo miselnih procesov na drugi taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba) in pri eni (ena postavka) na tretji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V območju nad modrim sta dve nalogi kratkega zaprtega odgovora in ena naloga kratkega polodprtrega tipa.

Učenci so manj uspešni pri:

- **odgovarjanju na vprašanja o podatkih iz besedila** – izkazovanju razumevanja zahtevnejših podatkov v besedilu (**nalogi 1.08.1 in 1.08.2**);
- **uporabi slovničnih in pravopisnih pravil** (**naloga 1.12.4**).

*Učenci so manj uspešni pri odgovarjanju na vprašanja, ki zahtevajo povezovanje podatkov in samostojen zapis.
Pri pisnih sestavkih ne upoštevajo vseh slovničnih in pravopisnih pravil.*

Zgled: **naloga 1.08**

(Prva in druga postavka sodita nad modro območje, tretja pa v zeleno območje.)

Umetnostno besedilo

Vsebine: Pri dveh nalogah (pet postavk) smo preverjali razumevanje in poustvarjanje umetnostnega besedila.

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (dve postavki) smo preverjali uporabo miselnih procesov na drugi taksonomski stopnji (razumevanje in uporaba) in pri eni (tri postavke) na tretji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V območju nad modrim so naloge izbirnega tipa z več pravilnimi odgovori in kratkega polodprtrega tipa.

Učenci so manj uspešni pri:

- razumevanju značilnosti (prvine) pravljice – prepoznavanju značilnosti pravljice kljub danim trditvam iz besedila (**nalogi 2.06.1 in 2.06.2**);
- zapisu vsebinsko ustreznega besedila – pri zapisu sestavka na podlagi lastnih občutkov in domišljije (**naloga 2.08.1**);
- zapisu zaokroženega, povezanega besedila – pri zapisu smiselno povezanega besedila ustrezne dolžine (šest povedi) (**naloga 2.08.2**);
- pisanju zahtevanega števila slovnično pravilnih povedi (**naloga 2.08.3**).

Učenci so manj uspešni pri nalogi, ki zahteva uporabo osnovnega literarnoteoretskega znanja. Težave imajo pri samostojnem zapisu zaokroženega daljšega besedila, ki od njih zahteva domišljjsko ustvarjanje ob poistovetenju z glavno osebo. Pri pisanju ne upoštevajo vseh slovničnih in pravopisnih pravil.

Zgled: **naloga 2.08**

Preglednica: Specifikacijska tabela, slovenščina (NIS), 6. razred

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje
I. del (Neumetnostno besedilo: JEDILNI LIST)						
1	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
2	2.a	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	2.b	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
3	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
4	1	Neumetnostno besedilo	dopolni besedilo;	M	I.	zeleno
	1	Neumetnostno besedilo	dopolni besedilo;	M	I.	zeleno
	1	Neumetnostno besedilo	dopolni besedilo;	M	I.	zeleno
5	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
6	6.a	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
	6.b	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
	6.c	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
	6.d	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
	6.e	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
7	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	II.	rdeče
	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	II.	rdeče
	1	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	T	II.	modro
8	8.a	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	nad modrim
	8.b	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	nad modrim
	8.c	Neumetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	II.	zeleno
9	1	Jezik	danim besedam določi nadpomenke;	T	II.	rdeče
10	10.a	Jezik	zapiše nezvočnik na koncu besede;	T	II.	zeleno
	10.b	Jezik	zapiše nezvočnik na koncu besede;	T	II.	zeleno
11	1	Jezik	presodi vlijudnost sogovorcev;	T	II.	zeleno
	1	Jezik	presodi vlijudnost sogovorcev;	T	II.	zeleno
12	1	Neumetnostno besedilo	opиše nadaljevanje dogodka;	T	III.	rumeno
	1	Neumetnostno besedilo	opиše nadaljevanje dogodka;	T	III.	rdeče
	1	Neumetnostno besedilo	opиše nadaljevanje dogodka;	T	III.	rdeče
	1	Jezik	uporabi pravopisna in slovnična pravila.	T	III.	nad modrim

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje
II. del (Umetnostno besedilo prirejeno po: Kako je Peter Klepec moč dobil, slovenska ljudska. Ciciban, 8/64 (apr. 2009), 24–25.)						
1	1	Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rdeče
2	1	Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
	1	Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rumeno
	1	Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	modro
	1	Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o bistvenih podatkih iz besedila;	M	I.	rdeče
3	1	Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	M	I.	zeleno
4	4.a	1 Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
	4.b	1 Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	I.	zeleno
	4.c	1 Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	I.	rumeno
	4.d	1 Umetnostno besedilo	odgovori na vprašanja o podatkih iz besedila;	T	I.	rumeno
5	5.a	1 Umetnostno besedilo	opisi ravnanje književnih oseb;	T	II.	rumeno
	5.b	1 Umetnostno besedilo	poišče motive za ravnanje književnih oseb;	T	II.	modro
	5.c	1 Umetnostno besedilo	poišče motive za ravnanje književnih oseb;	T	II.	modro
6	1	Umetnostno besedilo	razume značilnosti (prvine) pravljice;	T	II.	modro
	1	Umetnostno besedilo	razume značilnosti (prvine) pravljice;	T	II.	nad modrim
7	1	Umetnostno besedilo	zazna značajske lastnosti književne osebe;	T	II.	modro
	1	Umetnostno besedilo	zazna značajske lastnosti književne osebe;	T	II.	modro
8	1	Umetnostno besedilo	napiše vsebinsko ustrezno besedilo;	T	III.	nad modrim
	1	Umetnostno besedilo	napiše zaokroženo povezano besedilo;	T	III.	nad modrim
	1	Jezik	napiše jezikovno ustrezno besedilo.	T	III.	nad modrim

LEGENDA:

Naloga: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje in po programu za e-vrednotenje*;

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge;

Vsebina: zapisana vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno in umetnostno besedilo oziroma jezik, če z vprašanjem/delom naloge/nalogo preverjamo slovnična in pravopisna pravila;

Cilj – učenec: zapisan cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu; **zeleni cilji – povzeto po digitaliziranem učnem načrtu;**

Standard znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, T – temeljni; povzeto po učnem načrtu;

Taksonomska stopnja (po Bloomu): zapisana taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje;

Območje: zapisno območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Opisih dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju v prilagojenem izobraževalnem programu z NIS-om*.

PRILOGA 1

BESEDILO 1

Čisto na robu Ljubljane stoji naša gostilna Lakotnik, v kateri se trudimo približati ponudbo prav vsakemu gostu.

JEDILNI LIST

Tedenska ponudba

HLADNE PREDJEDI IN JUHE

Domača hišna pašteta	6,80 €
Pašteta je pripravljena iz piščančjih jetrc, začimb, orehov in masla.	
Sezonske juhe	4,80 €
Zelenjavno za sezonske juhe pridelamo na vrtu gostilne. Ponujamo korenčkovo, bučkino, špinačno in krompirjevo juho.	

PRIPRAVLJENE JEDI

Kmečka pojedina	10,00 €
Svinjska krača, klobasa in šink se dobro ujemajo s kislim zeljem in praženim krompirjem. Poseben okus krompirju dajo domači ocvirki.	
Puranov zrezek z gobami	9,20 €
Zrezek ponudimo s svežimi jurčki in lisičkami ter kislo smetano. Gobe lahko nadomestita grah in korenje.	

Zelenjavna enolončnica	8,00 €
Zelenjavi z vrta gostilne (stročji fižol, por, cvetača, bučke in paradižnik) dodamo domače testenine. Enolončnico odišavimo s svežo bazilikom.	

SOLATE

Sestavljen solata	3,50 €
Gosti lahko sestavijo solato po svojem okusu. Izbirajo lahko med zeleno solato, zeljem, peso, fižolom in paradižnikom.	

SLADICE

Palačinke (z marmelado ali orehi)	4,00 €
Sladoled (vanilja, čokolada, jagoda)	4,00 €

Naša ponudba temelji na domačih sestavinah in lokalno pridelani hrani. Velikost obrokov lahko prilagodimo za otroke.

Dober tek.

PRILOGA 2**BESEDILO 2**

Slovenska ljudska

Priredila Anja Štefan

Kako je Peter Klepec moč dobil

Živel je deček, ki je imel samo mamo. Bila sta zelo revna. Imela sta majhno bajtico. Naj je mama še tako delala – kruha je bilo vedno premalo. Zato je nekega dne rekla: »Peter, za pastirja pojdeš. Potem bova lažje živela.«

In tako je Peter Klepec odšel za pastirja. A bil je droben in majhen fant in drugi pastirji so se norčevali iz njega. Tepli so ga, razganjali so mu živino ali pa so hoteli, da pase še njihove krave.

Fant je jokal, pomagati si pa ni znal.

Nekoč, ko so ga spet natepli, je pobegnil v Drago. Tja se je zatekel, kjer je na potoku jez, za jezom pa majhno jezerce. V jezercu so se ravno kopale vile. Ko so zaslišale Petra, so se prestrašile in pobegnile, njihova obleka pa je ostala na bregu.

Pride Peter, sede na breg, joka, pa zasliši:

»Peter, Peter, prinesi nam obleko! Brez obleke ne moremo domov.«

Bile so vile. Na drugi strani potoka so se poskrile med veje in si niso upale na plan. Peter je pobral obleko in jo odnesel čez vodo. Oblekle so se, potem pa stopile okoli njega.

»Kaj naj ti damo?« so rekle. »Reci, kaj bi rad, ko si tako dober.«

»Ah,« reče on, »kaj mi boste dale ... Saj mi tako in tako ne morete pomagati.«

In jim pove, da ga pastirji tepejo, da so mu razgnali živino in da si ne upa nazaj.

»O, šel boš, šel, nazaj med pastirje,« so rekle vile. »Le nič se ne boj. Glej, izpuli tisto hojo!«

In so pokazale na mlado drevo, ki je raslo ob potoku.

»Tole naj izpulim?« je rekel Peter. »Če bi bil tako močan, potem se ne bi bal nikogar.«

»Le poskusi, izpuli jo!«

In Peter je res prijel za hojo in jo izpulil, tako zlahka, kot da je bilka in ne drevo. Sam ni mogel verjeti. A vile so rekle: »Še tisto izpuli!« – in so pokazale na drugo, visoko kot hiša. Peter jo je zgrabil in izpulil, potem še eno in še eno. Bolj ko je pulil, bolj je bil močan.

»Vidiš,« so rekle vile, »zdaj se ti ni treba bati nikogar več.«

In res se je Peter vrnil k pastirjem. Po tistem ga ni tepel nobeden več, lepo je živel in rad je pomagal ljudem.

SLOVAR:

hoja – vrsta drevesa

bilka – steblo trave

(Vir: prirejeno po Manček, M., Jelenc, V., Primc, J., Štefan, A. (2009). Kako je Peter Klepec moč dobil, slovenska ljudska. Ciciban, 8/64 (apr. 2009), 24–25.)

I. DEL

Pozorno preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Komu je namenjeno besedilo?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Obiskovalcu knjižnice.
- B Gostu televizijske oddaje.
- C Gostu gostilne.
- D Obiskovalcu kulturne prireditve.

(1 točka)

2. Kje je gostilna in kako se imenuje?

Odgovora napiši na črti.

a) Kraj gostilne: _____

b) Ime gostilne: _____

(2 točki)

3. Katere skupine jedi najdemo na jedilnem listu?

Obkroži črko pred tremi pravilnimi odgovori.

- A Jedi z žara.
- B Pripravljene jedi.
- C Jedi na žlico.
- D Solate.
- E Sladice.
- F Pice.

(3 točke)

4. Dopolni poved.

Besede napiši na črte.

Pašteta je pripravljena iz piščančjih jetrc, _____,

_____ in _____.

(3 točke)

5. Koliko različnih vrst juhe je na jedilnem listu?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A Dve.

B Tri.

C Štiri.

D Šest.

(1 točka)

6. Ali so spodnje trditve pravilne?

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI.

Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

a) Zelenjavo za sezonske juhe kupijo na tržnici.	DRŽI	NE DRŽI
b) Poseben okus krompirju v kmečki pojedini dajo domači ocvirki.	DRŽI	NE DRŽI
c) Gobe pri puranovem zrezku lahko nadomestijo bučke in por.	DRŽI	NE DRŽI
d) Enolončnico odišavijo s svežo baziliko.	DRŽI	NE DRŽI
e) Gosti lahko solato sestavijo po svojem okusu.	DRŽI	NE DRŽI

(5 točk)

7. Na jedilnem listu najdemo jedi, ki so namenjene ljudem, ki ne uživajo mesa.

Na črte napiši tri jedi te vrste.

(3 točke)

8. Odgovori na vprašanja.

Odgovore napiši na črte.

- a) Koliko časa bo gostilna ponujala jedi z jedilnega lista?

- b) Na jedilnem listu je zapisano, da je hrana lokalno pridelana.
Razloži, kaj to pomeni.

- c) Kaj pomenijo številke ob desnem robu besedila?

(3 točke)

9. Kako s skupno besedo (nadpomenko) imenujemo spodnja živila?

Odgovor napiši na črto.

zelje, pesa, paradižnik, korenje

(1 točka)

10. V oklepaju izberi pravopisno pravilno zapisano besedo in z njo na črto dopolni poved.

a) V čaj je oče dodal limono in _____.
(met / med)

b) Na koncu obroka so otroci naročili _____.
(sladoled / sladolet)

(2 točki)

11. Izberi dve povedi, ki kažeta na vljuden pogovor med natakarjem in gostom.

Obkroži črko pred njima.

- A Hitro povejte, kaj hočete!
- B Prinesite mi, prosim, paradižnikovo juho.
- C Zakaj govorite s polnimi ustii?
- D Želim vam dober tek.
- E Vse morate pojesti!

(2 točki)

12. Nadaljuj opis dogodka ob obisku družine Jamnik v gostilni. Na črte dodaj vsaj šest povedi. Uporabi dane besede:

jedilni list, glavna jed, sladica, račun.

Opis naj bo smiselno povezan. Pazi na slovnična in pravopisna pravila.

Družina Jamnik je prišla v gostilno na kosilo. Natakar jih je pozdravil in jih pospremil do proste mize.

1

II. DEL

Pozorno preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. Na črto napiši naslov prebrane pravljice.

(1 točka)

2. Na črte napiši, kdo vse nastopa v pravljici.

(4 točke)

3. Katero delo je moral opravljati Peter?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Delo trgovca.
- B Delo pastirja.
- C Delo kmeta.
- D Delo peka.

(1 točka)

4. Ali so spodnje trditve pravilne?

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI.

Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

a) Mama in Peter sta bila zelo revna.	DRŽI	NE DRŽI
b) Peter Klepec se je norčeval iz pastirjev.	DRŽI	NE DRŽI
c) Peter je pobegnil domov.	DRŽI	NE DRŽI
d) Peter je dvignil težko skalo.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

5. Odgovori na vprašanja.

Odgovore napiši na črte.

a) Opiši, kako so drugi pastirji ravnali s Petrom.

b) Zakaj so vite hotele nagraditi Petra Klepca?

c) Zakaj se je Peter Klepec po srečanju z vilami vrnil k pastirjem?

(3 točke)

6. V katerih dveh povedih prepoznaš značilnosti pravljice?

Obkroži črko pred njima.

- A Živel je v hudi revščini.
- B Počutil se je nemočnega.
- C Ob vodi je srečal vile.
- D Dobil je čudežno moč.
- E Rad je pomagal drugim ljudem.

(2 točki)

7. Kakšen je bil Peter Klepec na začetku zgodbe in kakšen na koncu?

Izberi ustrezne besede in jih napiši v preglednico.

zabaven, trmast, plah, močen, ljubosumen, pogumen, nevoščljiv, šibek

Na začetku zgodbe	Na koncu zgodbe

(2 točki)

8. Katere posebne moči bi bil ti najbolj vesel?

Na črte opiši, kako bi jo uporabil, če bi jo dobil.

Opis naj bo dolg vsaj šest povedi, ki naj bodo smiselno povezane.

Pazi na slovnična in pravopisna pravila.

(3 točke)